1113

D

34

Digitized by Google

Digitized by Google

1113
D 34

SCHETS

OM TE STREKKEN TEN BETOOGE,

dat de vrijstelling der Slaven in de

KOLONIE SURINAME,

kan worden tot stand gebragt
zonder geldelijke opoffering,
zonder verkorting van eigendomsregten,
zonder verstoring van hetgeen bestaat,
en tevens onder de daarstelling van een middel,
waardoor de opkomst en toenemende bloei
der genoemde Kolonie,
door de aanzienlijke waardevermeerdering
van derzelver hoofdproduct van uitvoer,
grootendeels wordt verzekerd.

TE PARAMARIBO
bij J. C. MULLER Az.
December 1848.

Digitized by Google

Digitized by Google

De uitvoer van Muscovado Suiker van de kolonie *Suriname*, kan, laag geschat, aangenomen worden als gewoonlijk te bedragen 30,000,000 Amsterdamsche ponden 'sjaars; in het afgeloopen jaar 1847 bedroeg dezelve ruim zoo veel, en volgens de aanteekeningen over de drie verstreken kwartalen van het nog loopende jaar, zal het totaal van den uitvoer van suiker over 1848; tusschen de 35 en 36 millioen ponden kunnen bereiken; — dan, zij slechts 30 millioen ponden — waarvan 27 van Paramaribo en 3 van de Nickeriepunt te verschepen — tot den grondslag van de volgende overweging aangenomen.

Zij voorts aangenomen, dat waar 100 pond Muscovado Suiker kan worden verkregen naar het hier algemeen in werking zijnde oude stelsel van eenvoudig open ketelwerk, men 150 ponden drooge witte en blonde Suiker kan verkrijgen naar eene verbeterde fabriekage; (1) dus,

(1) In Suriname wordt algemeen aangenomen, dat 500 gallons of — in gewigt uitgedrukt — omstreeks 4000 ponden rietsap, in den regel 400 pond. muscovado Suiker uitleveren, en in « The Sugar planters Manual bij W. J. Evans M. D." wordt er op bladzijde 206 verzekerd, dat 25752 ponden rietsap in elk wel ingerigt kookhuis moet kunnen opleveren 4635 ponden drooge Suiker. Naar die rede zouden de 4000 ponden rietsap als voormeld, in stede van 400 ponden muscovado, 720 ponden drooge suiker moeten opleveren. — De Heeren van Raders en Wolfson hebben bevonden, dat te Guadeloupe van het Sui-

Digitized by Google

dat in stede van 30,000,000 ponden Muscovado er 45,000,000 drooge Suiker zal gemaakt worden.

Zij eindelijk gesteld, dat de beter bewerkte Suiker, in de kolonie zelve altoos 6 centen per pond hooger zal kunnen verkocht worden, dan de Muscovado: en dit mag men veronderstellen naar aanleiding van de prijsnoteringen der verschillende Suikersoorten, zoo op de Nederlandsche als op de Noord Amerikaansche markten, vooral als daarbij in aanmerking wordt genomen, dat de drooge Suiker op de reis niet kan melasseren, hetwelk voor de Muscovado Suiker steeds een verlies van 10 pCt. tot 15 pCt. opleverde, — voorts, dat de zeer bezwarende korting van 22 pCt. voor tarra waaraan de Muscovado Suiker op de Nederlandsche markten onderhevig wordt gesteld (2) niet in dezelfde mate op de drooge Suiker in kisten gepakt zal toegepast kunnen worden: — dan verkrijgt men de volgende bedragen:

30,000,000 ponden Muscovado Suiker gerekend tegen 6 Centen per pond zijn waardig. f 1,800,000.

45,000,000 ponden drooge witte of blonde Suiker zullen tegen 6 Centen meer, of 12 Centen per pond

kerriet volgens de oude wijze 6 pCt. en naar eene verbeterde methode 9 pCt. aan Suiker werd gemaakt, en meende men dat zulks opgevoerd zoude kunnen worden tot 6½ pCt. en tot 10½ pCt. — Zie hun Verslag eener reis naar Demerarij, Granada en Guadeloupe bl. 70 en 71. — Door de verhouding van 100 tot 150 aan te nemen wordt er dus niet getreden buiten de grenzen van het waarschijnlijke.

(2) Te New IJork en Boston wordt er slechts 12 pCt. voor tarra van de vaten met Surinaamsche muscovado afgetrokken.

verkocht kunnen worden, dus waardig zijn . . . . . » 5,400,000.

Alzoo zal er boven de tegenwoordige waarde der uitgevoerd wordende Suiker door eene betere afwerking van het Suikersap jaarlijks kunnen worden verkregen . . . . f 3,600,000.

Om die meerdere waarde te kunnen daarstellen, zullen er centrale fabrieken ter verwerking tot Suiker van het op de plantagien door opkooking ingedikte rietsap behooren opgerigt te worden. Het stelsel der Cône de Lembecq schijnt daartoe verkieslijk te wezen. (3) Er wordt gerekend dat tot de oprigting van de benoodigde fabrieken met inbegrip van de daaraan verknochte stoomslepers en vrachtvaartuigen kan worden gevorderd eene uitgaaf: voor Paramaribo van f 1,800,000 tot f 2,000,000, en voor de Nickeriepunt van f 200,000 tot f 400,000, of voor beide punten te zamen gerekend eene som van f 2,200,000.

Zij gesteld dat de 40,000 slaven, onder inachtneming van alle billijkheid jegens de belanghebbende eigenaren, voor eene globale som van f 8.000,000 kunnen worden onteigend, doch zoude aan den eigenaar van eene bloeijende plantaadje met goede en gezonde slaven bevolkt, pro rato meer per hoofd voor zijne slaven moeten ten deel vallen dan aan den anderen, wiens slaven minder voordeel plegen op te brengen.

---

(3) De luchtledige ketels van het stelsel Derosne en Cail vereischen, naar het schijnt, te veel zorg wegens de vaak noodig bevonden zuivering door afschraping van de daarin bestaande Serpentins: Zie Revue Coloniale, Septembre 1847 pag. 48.

Digitized by Google

Stelle voorts; 1°. dat de onteigening der Slaven dadelijk, met het in werking brengen van het plan zal plaats vinden, tegen afgifte van rentegevende obligatien en certificaten van inschrijving; 2°. dat het kapitaal voor de daarstelling van het nieuwe fabriekwezen benoodigd, insgelijks dadelijk zal worden bijeengebragt en daarvoor almede renten moeten worden te goed gedaan; 3°. dat de op te rigten fabrieken gedurende het eerste jaar van den aanbouw, geene voordeelen, maar gedurende het tweede jaar de helft van hunne jaarlijksche bruto winsten zullen kunnen afwerpen; 4°. dat er voor de bekostiging van het in de fabrieken te bezigen personeel en van de benoodigde brandstoffen, beenzwart, fustagie, enz. zal kunnen gevorderd worden eene jaarlijksche uitgaaf van 1,100,000; en 5°. dat er voor de slijtagie van het materieel der fabrieken, stoomslepers enz. zal benoodigd zijn f 110,000 's jaars of 5 pCt. van de kapitale waarde; dan kan de volgende rekening worden gemaakt;

De fabrieken worden gerekend aan bruto winst te kunnen afwerpen het bovengemeld verschil tusschen de waarde van de nu geproduceerd wordende Muscovado en de voortaan te maken drooge Suiker, dus jaarlijks . , . . f 3,600,000

Waarvan af te trekken

Voor de jaarlijksche loopende kosten als voormeld	f 1,100,000	
„ „ Slijtagie als voren	„ 110,000	
		f 1,210,000
dus zuiver per jaar		f 2,390,000

Digitized by Google

Voor de Emancipatie gelden is er gesteld .	f 8,000,000
〃 〃 op te rigten fabrieken . . .	〃 2,200,000
te zamen	f 10,200,000
Bij: de rente van het 1e. jaar . . .	〃 510,000
	f 10,710,000
〃 de rente van het 2e. jaar . . .	〃 535,500
af: de helft van de opgemelde jaarlijksche winst over het 2e. jaar . .	〃 1,195,000
blijft verschuldigd . . .	f 10,050,500
Bij: de rente van het 3e. jaar . . .	〃 502,525
af: de winst van idem	〃 2,390,000
blijft verschuldigd . . .	f 8,163,025
Bij: de rente van het 4e. jaar . . .	〃 408,151
af: de winst van idem	〃 2,390,000
Blijft verschuldigd . : .	f 6,181,176
Bij: de rente van het 5e. jaar . . .	〃 309,059
af: de winst van idem	〃 2,390,000
blijft verschuldigd . . .	f 4,100,235
Bij: de rente van het 6e. jaar . . .	〃 205,012
af: de winst van idem	〃 2,390,000
blijft verschuldigd . . .	f 1,915,247
Bij: de rente van het 7e. jaar . . .	〃 95,763
af: de winst van idem	〃 2,390,000
Blijft in kas	f 378,990

Met het einde des zevenden jaars zoude dus volgens de voorgaande rekening de gansche schuld aangezuiverd en de daarstaande fabrieken afbetaald wezen: blijvende er bovendien eene aanzienlijke som in kas.

Het vorenstaande aannemende als een voldoend bewijs, dat de Emancipatie der slaven kan worden bekostigd door middel van de voordeelen te ontleenen van eene betere afwerking van het Suikersap, zoo zoude, wanneer daarvan tot het bedoeld einde gebruik gemaakt mogt worden, het Gouvernement, zich, als ondernemer, het regt moeten voorbehouden, om bij uitsluiting te beschikken over al het Suikersap, hetwelk in de kolonie zoude worden voortgebragt, te beginnen wanneer de fabrieken in staat zullen zijn hetzelve te verwerken tot goede witte of blonde Suiker, en voort te duren tot den dag — doch niet langer, — dat de schuld voor de kosten der Emancipatie van de slaven aan te gaan, met de opbrengsten der fabrieken gedekt zouden wezen. Na dat tijdstip konde de zaak wel als vrijwillige overeenkomst voortgezet worden, hetzij door het Gouvernement, of door eene maatschappij, maar de leverantie van het Suikersap aan de fabrieken zoude dan niet meer verpligtende behoeven te wezen.

De waarde welke voor het te leveren Suikersap zoude worden betaald, dient zich gedurende het bedoelde tijdperk te regelen naar de marktprijs der Muscovado Suiker in Nederland. in voege dat er worde betaald voor de hoeveelheid Suiker, die volgens de oude methode op een open vuur uit het sap te verkrijgen zoude zijn. In den regel neemt men hier aan, dat de prijs in Amsterdam genoteerd staande tegen f 24 per 100 Ned. ponden, de Suiker alsdan in de kolonie 5½ à 6 cent per Amsterd. pond waardig is. Eene reeks van onderzoekingen zoude kunnen leeren hoeveel Muscovado Suiker uit eene zekere hoeveelheid Suikersap van eene bekende densiteit zou kunnen worden verkregen, en

Digitized by Google

door eenen raad van Administratie, uit belanghebbende eigenaren en ambtenaren te zamen gesteld, zoude de prijs van tijd tot tijd geregeld kunnen worden naar de prijscouranten. Het is duidelijk dat zoowel de plantagie-eigenaren als de fabrikant er voordeel bij zullen vinden, om het Suikersap niet dikker te leveren dan de graad die gewenscht wordt. Een weinig ondervinding zal spoedig de meest geschikte densiteit leeren kennen en de Sachrometer zal dan voorts met behulp van te maken tabellen geredelijk te kennen geven, hoeveel er voor de waar gevorderd en betaald kan worden.

De drooge Suiker in de Gouvernements-fabrieken vervaardigd zoude bij publieke veiling in de kolonie kunnen verkocht worden. Dit geschiedende, dan zullen al de eigenaren of fondshouders van plantagien, in het moederland als in de kolonie, zoowel als de reeders van in de vaart zijnde schepen, de gelegenheid hebben zich te verzekeren, niet alleen van de vorige door hen genotene consignatien en vrachten, maar zelfs van drie maal zoo veel als de vorige waarde beliep, en anderhalf maal zooveel als de vorige vrachten hebben bedragen.

Dat de koloniale kas door de meerdere waarde van het uit te voeren stapelproduct en het veel grooter vertier dat er in den handel en de scheepvaart dien ten gevolge zou worden waargenomen, zeer aanmerkelijk in hare inkomsten zoude worden gestijfd, is tastbaar. De kolonie zelve zoude onder eene zoo spoedige verdubbeling van haar voortbrengend vermogen, het keerpunt van haar verval hebben bereikt en eene onberekenbare toeneming van haren rijkdom, zal als van zelve uit de gevolgen der onderneming voortvloeijen.

Zeer waarschijnlijk zullen de eigenaren der Koffij-

Digitized by Google

plantaadjen dezelve gaarne in Suikerrietvelden herscheppen. Ten einde zulks in de hand te werken zoude het Gouvernement het oprigten in de divisien van stoomrietmolens en suikerbatterijen hier en daar bevorderlijk moeten zijn, om het verwerken van het riet tot Suikersap overal te vergemakkelijken.

Behalve de groote Suikerfabrieken zoude het Gouvernement een stoom-zaag-katoen-gin bij Paramaribo kunnen daarstellen. Niet alleen zouden verscheidene Katoenplantaadjen daardoor zeer te gemoet gekomen worden, maar de productie van het artikel, dat zóó geschikt is voor den kleinen landeigenaar en pachter zoude er zeer door worden bevorderd. De afgewerkte Katoenpitten leveren bovendien eene uitmuntende brandstof op, welke onder de stoomketels der Suikerfabrieken konde worden benuttigd. Ook zoude eene oliefabriek, door stoom gedreven, een goed aanhangsel zijn van het fabriekwezen voor de Suiker, ten einde zoo goedkoop doenlijk te kunnen voorzien in de benoodigde olie zoo voor de machinerie als voor de verlichting.

Aan het stelsel der Suiker-fabrieken te Paramaribo dienen natuurlijk verbonden te wezen de noodige stoomslepers en vrachtvaartuigen, genoegzaam in getale en vermogen, om 7,000,000 ponden Suikersap in den loop van elke maand geregeld langs de rivieren naar de centrale fabrieken te voeren. (4) Door op deze wijze in de vrachtvaart te voorzien zal de tegenwoordige trage

(4) Stroop is het meest geschikt voor de filtrering door beenzwart, wanneer dezelve 27° à 28° Baume weegt; zij bevat dan 50 à 52 pCt. aan Suiker en hare soortgelijke zwaarte is 1230 à

Digitized by Google

pontenvaart kunnen vervallen, tentbooten zullen op vele plantagien niet aangehouden behoeven te worden en de handen op de voormelde vaartuigen tot dus ver benoodigd, zullen dan voor den landarbeid gewonnen kunnen worden. Ook de kuipers en duigen- en brandhoutkappers zullen voor het meerendeel anders te werk gesteld kunnen worden, want er zullen geene vaten meer benoodigd wezen, en daar het rietsap slechts tot eene zekere hoogte opgekookt zal behoeven te worden, zal de megas welligt daartoe voldoende worden bevonden.

Het Suikersap goed en zuiver te bereiden en te bewaren zal belangrijk wezen (5); ijzeren kisten of bak-

---

1241. (Zie „W. J. Evans Sugar planter Manual” bl. 116, 136 en 285.) Om te Paramaribo 40,500,000 ponden Suiker in het jaar te kunnen fabriceren zal er dus 81,000,000 ponden Stroop dienen aangevoerd te worden, waarvoor stelle 7,000,000 ponden in de maand. Eene praam met 40 ijzeren ketels, elk à 1,000 litres, zal dus gemiddeld 100,000 Amsterdamsche ponden stroop inladen, en 70 zulke praamsladingen zullen dan de voldoende hoeveelheid stroop voor de maand uitleveren.

(5) Professor G. J. Mulder heeft verzekerd, dat zwavelig zuren kalk, zijnde een min kostbaar en gemakkelijk aan te wenden middel, geschikt is om het Suikersap voor bederf te behoeden; men mengt het eenvoudig onder het te bewaren sap, en het sap is gezwaveld. Eene voldoende hoeveelheid van het genoemde zout bij het Suikersap gevoegd, zal hetzelve zeker langen tijd onveranderd blijven. — Op de Plantagie Catharina Sophia heeft men eenigen tijd geleden de proef genomen, om Suikersap in vaten, die op eene minder voldoende wijze gezwaveld waren geworden, gedurende bijna drie maanden te bewaren en hetzelve daarna tot Suiker op te koken; — deze proef is volkomen goed uitgevallen.

Digitized by Google

nabij het ketelwerk te plaatsen, schijnt tot het laatstgenoemd doel het meest verkiesbaar te zijn. Van af de bergplaats van het Suikersap tot aan de inladingsplaats aan de rivierzijde, welke bij voorkeur zoude dienen te bestaan in een uitstekend houten hoofd, opdat de vrachtvaartuigen er ten allen tijde hetzij met hoog of met laag water kunnen laden, zouden almede ijzeren buizen onder of op den grond-oppervlakte kunnen loopen, eindigende met eene kraan om het Suikersap met het meeste gemak te kunnen laten loopen in de vrachtvaartuigen, welke met eene laag ijzeren ketels, in den vorm der waterketels van de schepen, zouden moeten voorzien wezen. De aldus met Suikersap beladene vaartuigen zouden vervolgens op stroom gaan liggen, om de voorbijvarende stoomslepers af te wachten en door dezelve weggevoerd te worden. Te Paramaribo aangekomen, zouden zij daar hunne ladingen, insgelijks langs ijzeren buizen, naar de vergaderbakken der fabrieken behooren te kunnen laten loopen. In dier voege de zaken der inlading en lossing, mitsgaders des vervoers van het Suikersap inrigtende, meent men, dat het onderwerpelijk gedeelte van de dienst aan weinig bezwaar onderhevig zal zijn, in aanmerking genomen de voortreffelijkheid der vaarwaters met hare dagelijks geregeld afwisselende getijen en den geringen afstand waarop vele voorname Suikerplantagien van de stad Paramaribo gelegen zijn. Twee of drie stoomslepers met een twintig of dertigtal geschikte pramen ter inlading moeten, naar men meent, kunnen strekken, om aan het doel te beantwoorden.

Wat betreft de betaling voor de vrij te geven slaven, kan het als raadzaam worden aangemerkt, om dezelve voor de helft in schuldbekentenissen en voor de weder-

Digitized by Google

helft in inschrijvingen, op een aan te leggen schuldboek, te bewerkstelligen; de renten dezer obligatien en inschrijvingen à 5 pCt. 's jaars zouden natuurlijk door de wetgeving moeten worden gewaarborgd. De bedragen in het register te schrijven zouden met hunne intressen, voor zooveel noodig, mogen aangewend kunnen worden, in alle zoodanige gevallen waar de vorige meesters der tot Gouvernements arbeiders gemaakte slaven, niet eigenwillig naar behooren zouden voorzien in derzelver huisvesting, voeding, kleeding en geneeskundige hulp.

Zoo als gezegd, zouden de slaven, na de afbetaling hunner meesters in rentegevende obligatien of inschrijvingen, dadelijk worden aangemerkt als arbeiders van het Gouvernement, welke door het Gouvernement in den regel zouden worden gelaten op de plantagien of bij de meesters, alwaar zij slaaf zijnde hebben gewerkt, en zulks onder het regtmatig toevoorzigt van het Gouvernement, tot de schuld, door hetzelve aangegaan ter bekostiging van hunne vrijgeving, zoude zijn gekweten. Aan de vorige meesters of hunne regtsverkrijgenden zoude dan ten pligt kunnen worden gesteld, die arbeiders te verzorgen naar een regime, hetwelk wettelijk voorgeschreven zoude moeten zijn.

Gedurende de aanzuivering der schuld, welke in den tijd van zeven jaren als voormeld kan afloopen, zoude het Gouvernement zich aan de beschaving der arbeiders en hunne voorbereiding voor hunne algeheele vrijstelling kunnen en moeten laten gelegen liggen, en na de afdoening der schuld, zouden de arbeiders, hoezeer dan niet meer als verbonden kunnende beschouwd worden aan den grond, nogtans gedurende eenigen tijd verpligt kunnen gehouden worden, om te blijven werken in de

Digitized by Google

divisie waar zij zich bevinden, en later, als alles zich geleidelijk geschikt moge hebben, zoude men, des geraden oordeelende, alle verband ten deze kunnen opheffen.

Van de slaven in de stad Paramaribo of aan de Nickeriepunt aanwezig, zullen vele met goed gevolg in en om de fabrieken te werk gesteld kunnen worden. Deze zouden alzoo in zekeren zin in hun element blijven, en dáár zal men zooveel doenlijk voor dienen te zorgen, dat namelijk de minst mogelijke mutatie van personen, bij de invoering van het plan worde te weeg gebragt.

Geene verstoring te verwekken, maar ieders toestand en lot, zooveel het geschieden kan, te verbeteren, behoort het doel te wezen, dat zich het Gouvernement zoude moeten voorstellen, opdat deze schatbare kolonie, bij de gedachte omwerking van hare maatschappelijke inrigting, het minst mogelijke gevaar moge loopen van eene achterwaartsche schrede te maken: moge haar veeleer, door betamelijke belangstelling en zorg, van stonden aan eene betere en steeds verbeterende toekomst worden voorbereid!

Digitized by Google

Google

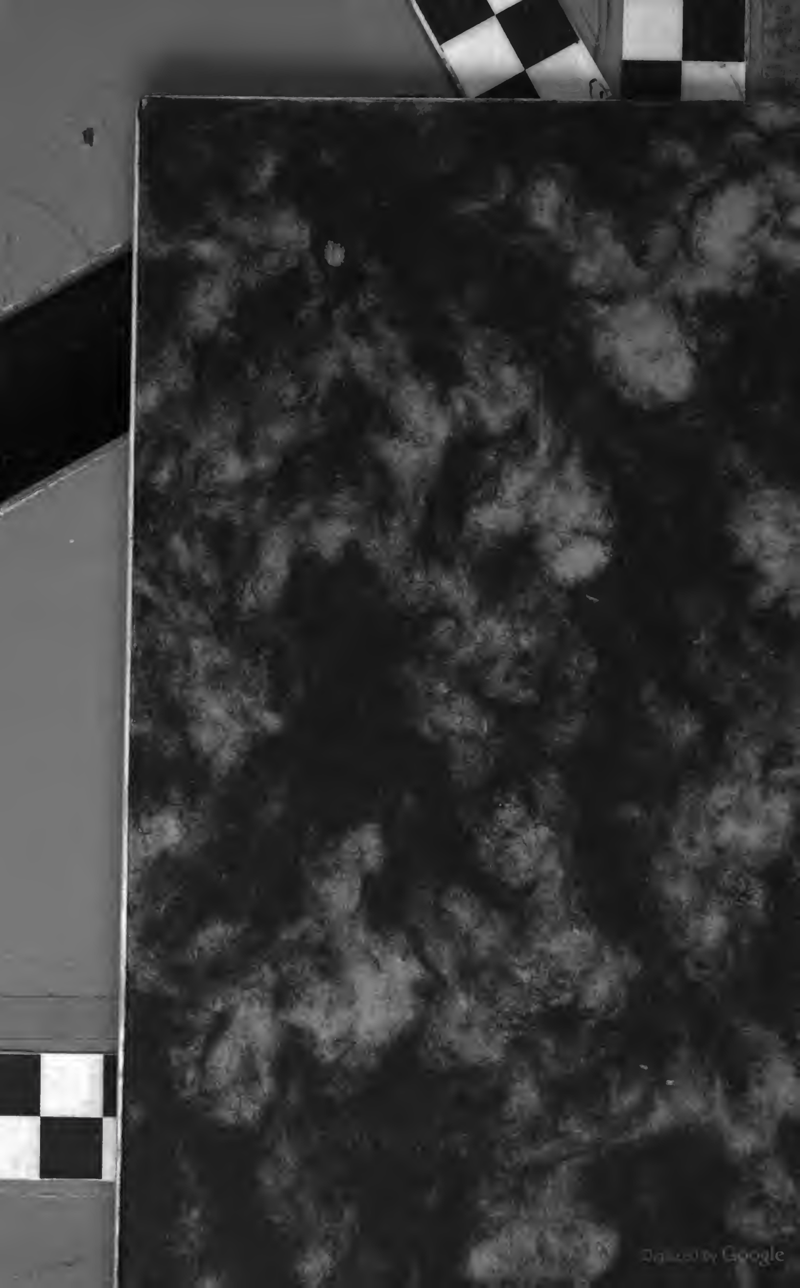
Digitized by Google

~~474.8371~~
~~476.0668~~

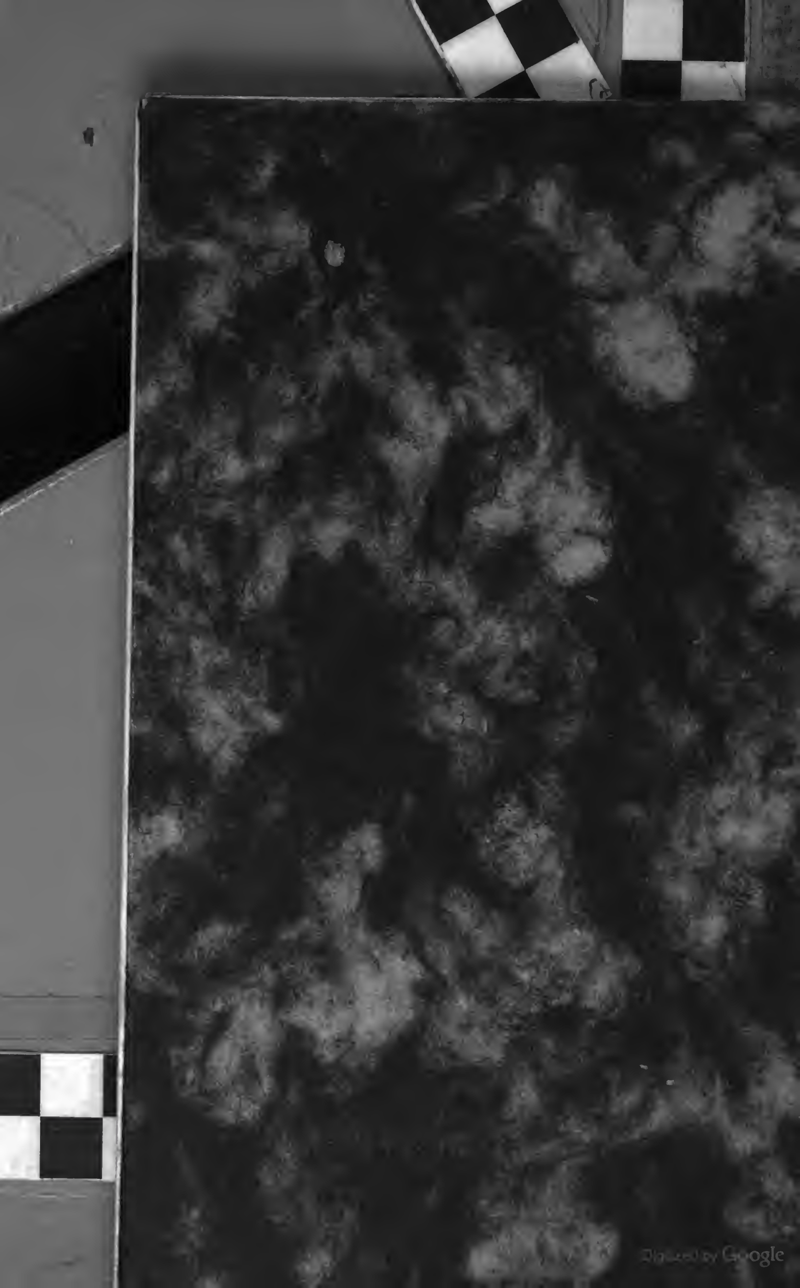

Digitized by Google

Digitized by Google

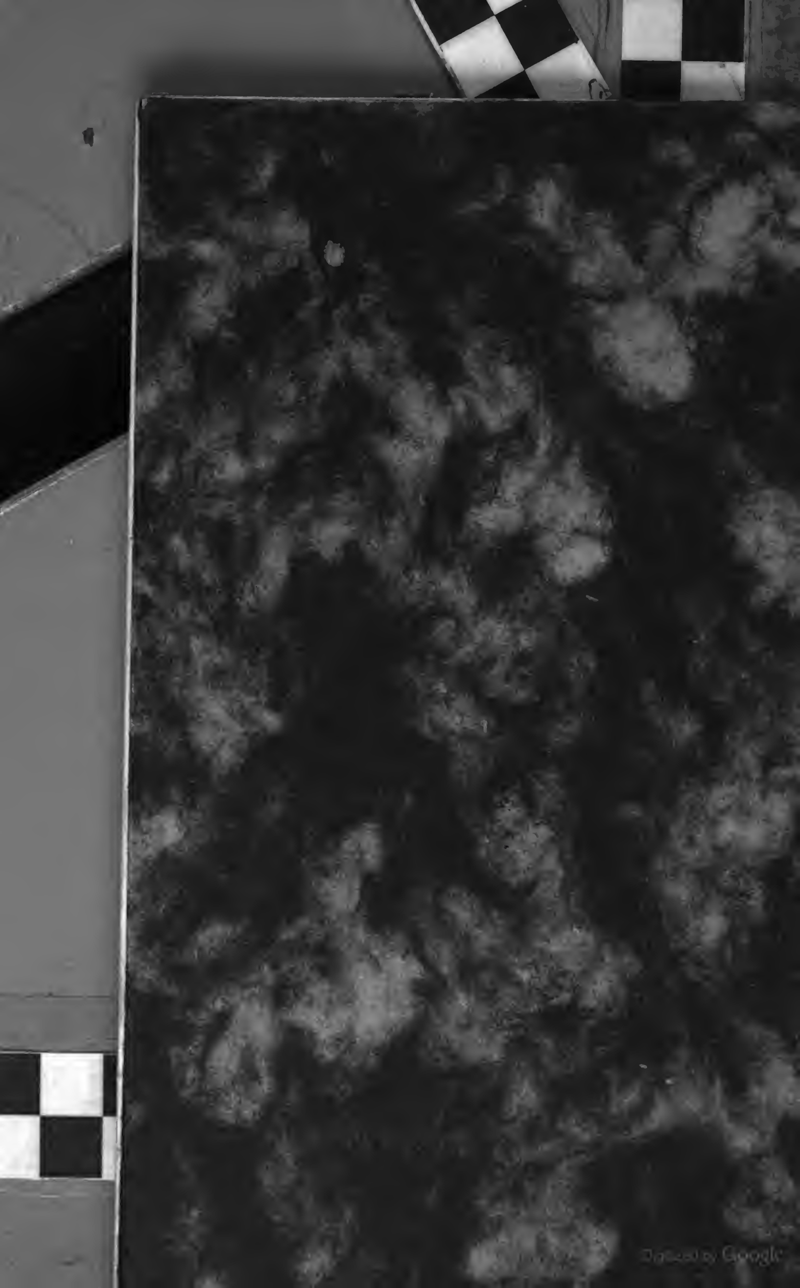

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google